

Ethan

Vreau să povestesc totul așa cum a fost. Într-o zi frumoasă de vară, am ieșit la iarbă verde undeva, pe un câmp unde, într-un cort galben, cânta o orchestră.

Norii au început să se adune pe cerul albastru în jurul orei cinci. Händel se terminase, urma Beethoven, *Simfonia a 9-a* cu întreg corul, pe câmpul plin de verdeață mergeau agale perechi de tineri, iar doi băieți jucau frisbee, un câine negru alerga mereu după discul alb. La un moment dat, Emma s-a ridicat și a zis că vrea acasă; avea opt ani și Beethoven nu-i prea spunea nimic. Grace i-a propus să se plimbe puțin, Emma a acceptat bombănind, și astfel mama și fiica s-au îndepărtat, ținându-se de mână, lăsându-ne singuri pe mine și pe Josh.

Între timp coriștii și-au făcut loc sub cort și au rămas în picioare, pe iarbă, în haine de gală, discutând sau făcând vocalize. Frânturi de note muzicale, câte un cuvânt german ajungeau până la noi. Și poate pentru a doua sau a treia oară în ziua aceea, i-am explicat fiului meu că, de fapt, corul final din *Simfonia a 9-a* era *Oda bucuriei* scrisă de Schiller.

Josh n-a făcut decât să dea din cap. Avea zece ani, era slab și închis în el, cu părul negru, cârlionțat, ca al meu. Uneori, Josh era o adevărată enigmă pentru mine. Studia vioara la modul serios de când împlinise șapte ani și era destul de familiarizat cu Beethoven. De nenumărate ori stătuse cu mine în camera lui și ascultase un disc zgâriat cu *Simfonia a 9-a* în interpretarea Orchestrei și Corului Festivalului de la Bayreuth, cu Elisabeth Schwarzkopf în rol de soprană.

A băgat mâna în buzunarul blugilor și a scos o piatră plată, maronie. Privind absent în depărtare, a început să o ștergă cu degetul mare. I-am urmărit privirea și am văzut cum câinele negru sărea în aer după disc și discul îl depășea în zbor. L-am întrebat ce ține în mână.

S-a uitat la mine – surprins, de parcă ar fi crezut că e singur.

– Piatra aia.

– E un vârf de săgeată, a răspuns el, privind din nou aiurea.

– Pot să-l văd și eu?

A ridicat din umeri și a întins mâna, cu palma în sus. Am luat vârful de săgeată și l-am întors pe toate fețele. Arăta bine, încă ascuțit, neted și crestat pe alocuri.

– Interesant. De unde-l ai?

– L-am găsit.

– N-ar fi rău să-l arăți la ora de istorie, când începe școala. Ai face senzație.

A ridicat din umeri.

– Când eram de vârsta ta, am...

– Mi-l dai înapoi?

Am simțit cum îmi urcă tot sângele în cap. Prima pornire a fost să arunc vârful de săgeată cât colo, în pădure, dar eram tatăl lui și nu se cădea să fac așa ceva.

– Desigur.

I l-am înapoiat. Apoi am rămas amândoi așa, fără să vorbim, câteva minute, până când Grace și Emma s-au întors de la plimbare și toți patru ne-am așezat din nou pe patură.

– Ați găsit ceva în peregrinările voastre? am întrebat eu.

– O doamnă foarte grasă, a răspuns Emma.

– Emma! a exclamat Grace.

– Dacă era grasă...

– Șt, începe, a anunțat Josh.

În cort se făcuse liniște, nimeni nu mai vorbea, nimeni nu-și mai acorda instrumentul. Dirijorul, îmbrăcat în frac, a făcut un semn cu bagheta și am auzit doar tusea stingheră a unui oboist din rândul trei. Apoi explozia primelor acorduri, de parcă s-ar fi deschis cerul. M-am uitat la Josh. Se ridicase în genunchi, ca să-i vadă mai bine pe violoniștii din primul rând. Stătea cu spatele drept și mișca din buze.

Niciodată n-am să uit partea finală. Cum au intrat vocile în forță, impetuos, dar atât de omenești, cărora li s-au alăturat altele și altele. Cum sunetul a crescut în cortul galben până s-a transformat într-un zeu, iar corpul dirijorului părea să-i îndeplinească fiecare poruncă. Și, în sfârșit, cum fiul meu, singur printre noi toți, s-a ridicat și a rămas așa, în picioare, tăcut, mult timp după ce muzica a încetat.

Soarele era în asfințit când am pornit-o spre casă. Căzuse într-un nor din dosul copacilor plini de frunze, iar lumina care răzbătea de acolo avea culoarea unei scoici. Pe bancheta din spate, Emma admise cu degetul în gură, iar Josh privea absent pe geam, fredonând ceva.

Următoarea jumătate de oră a însemnat o dispariție; lumina pur și simplu s-a retras, chircindu-se în dosul lizierei. Copacii înșiruiți de-a lungul drumului s-au estompat... până când, pe neașteptate, au părut că se prefac în stane de piatră. Am aprins farurile. Ținând Route 7 spre sud, am traversat granița statului, am intrat în Canaan, am trecut peste calea ferată, pe lângă sediul poliției din Connecticut, pe dreapta, și apoi, pe stânga, pe lângă cabinetul dentistului meu, doctorul Zinser, și restaurantul lui Tommy. O jumătate de kilometru mai încolo am cotit spre est, pe Reservation Road, scurtătura folosită de localnici între Route 7 și orașelul nostru, Wyndham Falls.

Mai aveam douăzeci de minute până acasă. Se întunecase de-acum. Reservation Road era îngustă și neluminată, flancată de copaci și pe o parte, și pe alta. Deasupra lor, cerul arăta ca o vânătaie enormă. Tocmai luam o curbă, când am văzut cum se învolbură aerul acolo unde lumina farurilor se îngemăna cu întunericul, ca un mic nor de ploaie care cade în sus. Mașina a pătruns cu toată viteza și brusc parbrizul s-a acoperit de insecte moarte. Am apăsat tare pe frână, dar nu cât să opresc mașina.

– Ce-a fost asta? a întrebat Grace.

– Gâze, a răspuns Josh, tulburat. Un roi de gâze.

– Muște de mai, l-am corectat eu.

– Am trecut de luna mai, a replicat el.

Am pornit ștergătoarele, dar n-am reușit decât să vârstez parbrizul cu insecte moarte. Când am încercat să folosesc lichidul de spălat parbrizul, am descoperit că se terminase. Ștergătoarele nu făceau

decât să scârțâie pe sticlă, drept care le-am oprit. Eram nervos; concertul parcă nici nu avusese loc.

– Ei, drăcie!

– Tati, nu înjura, a spus Emma cu o voce dulce, pe jumătate adormită.

– Aș fi jurat că dormi.

– „Ei, drăcie“ nu e o înjurătură, a zis Josh.

– Mulțumesc, Josh, am spus eu.

Am încercat să-i văd chipul în oglinda retrovizoare, dar era fixată pentru drumul de noapte, de aceea n-am văzut decât tavanul fumuriu de deasupra capului său. Nu știu de ce episodul cu muștele mă întorșese pe dos, ca și cum m-ar fi zgâriat cineva pe întuneric.

Grace m-a atins ușor.

– Calm, da?

Am înclinat din cap, mai relaxat după atingerea ei.

Apoi Emma a spus:

– Trebuie să merg la baie.

Grace s-a întors și a privit-o lung.

– Mai avem puțin și ajungem acasă.

– Cât de puțin?

– Cel mult douăzeci de minute, am răspuns eu.

– Nu mă mai pot ține.

Grace a oftat.

– Ba da, te poți ține.

– E doar un copil, a zis Josh.

– Ba nu sunt!

– Josh, termină, a spus Grace și s-a întors spre mine. Ethan, hai să oprim!

– Exclus. Unde să opresc?

– Parcă e o benzinărie puțin mai încolo, nu?

Da, era, puțin mai încolo. Și, m-am gândit eu, parbrizul era plin de muște și nu mai aveam nici lichid de parbriz. Puteam cumpăra de acolo.

Benzinăria și atelierul de reparații auto Tod se aflau pe partea cealaltă a unei curbe abrupte din șosea, un luminiș printre copaci, care ar fi putut fi luată drept oază dacă n-ar fi arătat ca un depozit de vechituri. Lumina puternică arăta că ambele pompe antice și de

demult erau stricate, iar firma de neon, roșie, pe care tatăl lui Tod o instalase în vremuri mai bune, se redusese la primele trei litere, creând o impresie jalnică, de așteptări neîmplinite. Jumătate dintr-o mașină accidentată era abandonată în dreapta clădirii joase, cu acoperișul plat. Era un loc sumbru, neprimitor, mai ales noaptea. Singurele semne de viață erau cele trei litere ce bâzâiau încontinuu și o singură fereastră luminată lângă garaj, prin care am văzut, când am oprit mașina, un tânăr care ședea pe un scăunel și citea o revistă.

Am coborât toți patru; am lăsat portierele deschise, de parcă am fi vrut să revenim la cea mai mică amenințare. Am scos o cârpă din torpedou și am început să șterg parbrizul, în timp ce Grace a dus-o pe Emma înăuntru. Ușa era din sticlă și clopoțeii au zornăit când am intrat. M-am oprit din șters și le-am urmărit cu privirea. Față de întunericul de afară, interiorul arăta ca o scenă în lumina reflectoarelor. Am văzut frumusețea soției și fiicei mele, în total dezacord cu ambi-anța, capetele lor blonde fiind în contrast, în mintea mea, cu capul meu și al lui Josh, cu părul de o culoare atât de diferită. Am văzut cum soția mea vorbește și cum tânărul – îmbrăcat în blugi și într-o cămașă cadrilată scoasă peste pantaloni – îi dă cheia de la toaletă, ușor timid, încăperea atât de luminată dându-mi impresia că văd o piesă de teatru. Apoi clopoțeii au zornăit, Grace și Emma au ieșit și au dispărut după colțul clădirii.

– Tată.

M-am întors. Josh era în spatele meu, în umbrele de lângă șosea. Purta un vindiac bleumarin, jeansi clasici și teniși, și nu i se vedea decât fața, ușor roșiatică de la literele care supraviețuiseră deasupra garajului. Habar nu aveam cum de ajunsese atât de aproape de șosea.

– Josh, dă-te la o parte.

Josh a privit în pământ și și-a vârât mâinile în buzunare; era clar că iar îl dezamăgisem profund, iar nu-i respectasem ideea pe care și-o formase despre sine. Am încercat să zâmbesc.

– Hei, am spus eu, cu o falsă vioșie în voce.

Am întins mâna spre el, așa, fără nici o noimă, gestul unui profesor afectat. Îmi lipsea senzația pe care o avusesem în timpul concertului, cum stătusem pe câmpul acela, lângă fiul meu, și ascultasem muzica.

– Tată, nu mai sunt copil, a zis el cu ochii în pământ.

– Bineînțeles că nu mai ești. Ești fiul meu. Iar eu sunt tatăl tău, așa cum mă pricep eu mai bine. Mă ierți?

A rămas tăcut, privind în jos. Când, în sfârșit, a ridicat ochii din nou, aproape că am zâmbit cu o ușurare vinovată.

– Cum rămâne cu găzele? a întrebat el.

– Găzele? Apoi mi-am amintit. A, *muștele de mai*, am spus eu declarativ, de parcă n-aș fi fost aici, cu fiul meu, ci la colegiu, unde predam „Romanul de după cel de-al Doilea Război Mondial“.

Poate o nouă mișcare literară. În clipa aceea, m-am simțit ca un netot.

– Nu mai avem lichid de parbriz. Ce-ar fi să întrebi dacă au așa ceva?

A șovăit, apoi a clătinat din cap.

Am vrut să-i atrag atenția să nu stea prea aproape de șosea, dar îmi învățasem lecția.

– Atunci rămâi de pază, i-am spus eu și m-am îndreptat spre fereastra luminată unde tânărul se uita din nou pe revistă.

Când am ajuns în fața ușii, m-am întors ca să văd ce-mi face fiul. Stătea exact unde îl lăsasem, privind absent spre curba abruptă din șosea. Părea cu totul în altă parte, ca și cum s-ar fi întors la concert. Și m-am întrebat dacă auzea muzica, notele ca niște stele căzătoare.

Clopoștii au zornăit când am deschis ușa. Tânărul și-a ridicat privirea de pe revistă, dar nu s-a clintit de pe scaun. Era mai tânăr decât mi se păruse mie, cu o acnee evidentă și un simulacru de barbison. Șovăise și se intimidase în prezența frumoasei mele soții, dar, după privirea scurtă pe care tocmai mi-o aruncase, impresia defavorabilă era clară, motiv pentru care nici nu-mi acorda atenție; atitudinea lui m-a descumpănit. Poate că mă etichetase drept un tip bogat, care își petrecea weekendurile prin diverse locuri. Nu cred să fi ghicit că eram mai rău de-atât – profesor. Nu eram bogat, dar nici nu mă puteam plânge că nu am ce-mi trebuie. Aceasta fusese întotdeauna premisa fundamentală a vieții mele.

Mi-a spus că nu e sigur dacă are lichid de parbriz, dar că va verifica. A intrat în garajul de alături și a aprins lumina. În mijlocul podelei pătate de ulei, se afla o mașină ridicată pe suporturi de ciment, cu motorul sub ea, ca o inimă căzută din piept. Mirosul de ulei și

benzină era insuportabil și brusc am simțit cum mă ia durerea de cap. Voiam să ajung acasă, să citesc o carte, cu un pahar în mână.

Tânărul a reapărut cu un bidon de vreo cinci litri cu lichid de parbriz, albastru. I-am dat banii și am luat bidonul. Greutatea lui m-a luat prin surprindere; parcă-mi pierdusem vlagă. Clopoștii au zornăit, iar eu am pornit spre mașină, cu capul plecat, uitându-mă la genunchiul stâng care mă durea inexplicabil, cugetând la meciurile mele de tenis, la corpul și la vârsta mea.

Vreau să povestesc totul așa cum a fost. Aveam 38 de ani. Îmi petrecusem toată viața de adult căutând înțelesuri în poveștile altor oameni, descoperind desenul din covor¹, ordinea lucrurilor. Dumnezeu era în detalii, nicăieri altundeva.

Mașina a apărut de nicăieri. Nu, a apărut din stânga, luând curba cu toată viteza. Pneurile au scrâșnit și eu am ridicat privirea. Mașina era de un albastru-închis sau verde, sau neagră. Numai un far funcționa. A țâșnit dintre copaci, ca o nălucă. Iar fiul meu stătea pe șoseaua întunecată. Cu capul plecat, de parcă ar fi căutat ceva. L-am strigat, și-a ridicat brusc capul și a văzut cum lumina se îndreaptă spre el. Și în lumina aceea, care s-a urcat pe el, de la picioare în sus, a făcut ochii mari și a deschis gura fără să scoată vreun sunet. Partea din dreapta a mașinii l-a izbit direct în piept. Parcă s-ar fi crăpat o bucată de gheață. Corpul i-a zburat zece metri.

¹ Aluzie la nuvela *Desenul din covor* (1896) a scriitorului american Henry James (n.tr.)

Benzinăria le apăru în față, în timp ce ieșeau din curbă. Și, pe neașteptate, cuvintele începură să-i răsune în minte, semnalând o schimbare bruscă a stării de spirit: „Așa ceva nu, nu aici“. Clădirea păraginită, dărăpănată, abandonată, întunecată; firma înjumătățită; o mașină ca o navă avariata, lăsată să ruginască printre buruieni. Totul pe dos, altfel decât comandase ea. Dar Ethan frâna deja și trăgea pe dreapta; se întâmpla deja. Să-l convingă acum să renunțe era ca și cum ar fi recunoscut aceeași teamă veche. Ethan ar motiva că sosise, în sfârșit, momentul să se lepede de ea. Da, desigur. Dar cum? Nu atât de ușor. „Toată viața mea“, gândi ea. Mașina încetini și mai mult, apoi Grace auzi clar pneurile, unul după altul pe șosea, pietricele și bucățele de lemn, din ce în ce mai încet, mașina luând-o spre dreapta, în timp ce ea se muștra, își reproșa, gândind: „Dar e absurd“. Și avea din nou opt ani.

Iarba fusese stropită în dimineața aceea; îi simțea răcoarea și umezeala sub picioarele desculțe. Îi auzea lângă piscină, în spatele ei, în timp ce intra în casă: tata râzând tare, vesel ca un cintezoii, la o glumă spusă de unul dintre invitați. În bucătărie, Gloria tăia roșiile pentru prânz. A ridicat cana cu ambele mâini și Gloria, zâmbitoare, i-a umplut-o cu ceai rece dintr-o altă cană, apoi s-a dus din nou afară. Cana era grea, o dureau brațele. O fixa cu privirea în timp ce traversa peluza cu pași mici și repezi, încercând să n-o verse. Soarele strălucitor o făcea să clipească și iarba a întâmpinat-o din nou, răcoasă și încă umedă.

Nici acum nu știa cum a scăpat cana; pur și simplu a căzut pe peluză, cu fundul în sus și, înainte ca tot ceaiul rece să dispară în iarbă, a început să plângă. Apoi un zgomot puternic lângă piscină a făcut-o să privească într-acolo. Primul gând a fost că mama și tata scăpaseră și ei ceva acolo și, preț de o clipă, a răsuflat ușurată, aproape veselă. Dar, privind mai atent, a văzut o scenă ciudată, înfricoșătoare: tata stătea întins pe pământ, iar unul dintre invitații îl apăsa tare pe piept. Iar mama, care era atât de politicoasă, striga la Dumnezeu s-o ajute...

Ethan opri motorul, portierele se deschiseră: Grace coborî, toți coborâră, Grace o luă de mână pe Emma și o duse spre micul oficiu luminat, încercând din greu, cu o disciplină cazonă, să-și concentreze atenția pe orice, numai pe imaginea aceea îngrozitoare nu, care-i tăia respirația și o obseda de atâta timp, sau pe pavajul crăpat, năpădit de buruieni – cântecul greierilor de peste drum, de jur împrejur, muzica oricărei nopți de vară; era de-ajuns. Orice. Orice numai frica aceasta nu, care-i pătrunsese în suflet cu atâta vreme în urmă și încă se mai agăța de memoria ei, precum pânzele de păianjen în podul casei. Când deschise ușa oficiului, tresări la zornăitul clopoțelilor. Și se întrebă: „Ce rost au clopoțelii aici, într-un loc ca ăsta?“ Acum voia să meargă acasă. „Să facem pipi și să plecăm de-aici.“ Un tânăr într-o cămașă cadrilată – cu un fel de barbă, cu coșuri pe față și ochii limpezi, albaștri –, roșind și privind în jos în timp ce-i dădea cheia de la toaletă, atașată la un dreptunghi de placaj de zece centimetri pe șapte, ca să-i descurajeze pe hoți și vagabonzi; apa lui de colonie, de casă, prea puternică, atenția pe care o acorda trupului ei, bine-venită în momentul acela, doar în momentul acela. „M-am gândit destul la asta pe ziua de azi.“

Luă cheia și, apucând-o pe Emma de mână, ieși în noaptea caldă, înmiresmată, clopoțelii zornăind în spatele ei ca un cântec întrerupt.

Ethan curăța parbrizul cu o cârpă, Josh stătea câțiva pași mai încolo, plictisit, absent, atât starea lui de spirit, cât și hainele sumbre, în culoarea nopții. Și încă un lucru: așa cum stătea acolo părea un spirit, o umbră, nu un băiat. Grace se sili să se întoarcă.

„Destul.“ Sosise momentul. O luă la stânga, cu Emma de mână, pe un fel de fundătură. Becul ars. Era fixat de marginea clădirii,